

Quick scan Flora & Fauna & Nader onderzoek vleermuizen

R&D terrein

Rijen

Ekoza
Ekoza

Ecologisch onderzoek en advies

Arnhem, 10 september 2008

In opdracht van:

Ecologisch onderzoek en advies

Contact: info@ekoza.nl

Inhoud

1. Inleiding	4
2. Wettelijk kader	5
2.1 Flora- en Faunawet.....	5
<i>Algemene Maatregel van Bestuur</i>	<i>6</i>
2.2 Natuurbeschermingswet 1998	7
3. Onderzoeksmethode en gebiedsbeschrijving.....	8
3.1 Onderzoeksmethode.....	8
3.1.1 Bronnenonderzoek.....	8
3.1.2 Terreinbezoek.....	8
3.1.3 Nader onderzoek vleermuizen: Methode	8
3.3 Voorgenomen ingreep	9
4. Resultaten	12
4.1 Bronnenonderzoek	12
4.1.1 Beschermde gebieden	12
4.1.2 Beschermde soorten in het plangebied zelf en in de directe omgeving.....	12
4.2 Veldonderzoek.....	13
4.2.1 Flora	13
4.2.2 Reptielen	14
4.2.3 Amfibieën	14
4.2.4 Vissen.....	14
4.2.5 Zoogdieren	14
4.2.6 Vogels	15
4.2.7 Overige beschermde soorten	15
6. Conclusies en aanbevelingen.....	16
6.1 Volledigheid van het onderzoek	16
6.2 Conclusies & ontheffingen	16
Literatuur	17

1. Inleiding

Sinds Rath en Doodeheefver is vertrokken uit het pand, aan de Julianastraat te Rijen, staat een groot gedeelte ervan leeg en worden andere delen voor opslag verhuurd. Het de bedoeling om dit pand, inclusief de bijzondere bebouwing, tot woningbouwlocatie te herontwikkelen. Andere functies worden op voorhand niet uitgesloten

Bij de uitvoering van de voorgenomen herontwikkelingen zal rekening moeten worden gehouden met het huidige voorkomen van op grond van de Flora- en faunawet beschermde soorten. Als de voorgenomen ingreep naar verwachting leidt tot het overtreden van verbodsbepalingen betreffende beschermde soorten, zal vrijstelling of ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet moeten worden verkregen. Bovendien dient rekening te worden gehouden met eventuele effecten op beschermde natuurgebieden.

Om te voorkomen dat beschermde natuurwaarden worden aangetast heeft AGEL aan Ekoza, ecologisch onderzoek en advies, opdracht gegeven om een quick scan ecologie uit te voeren om te bepalen welke ecologische waarden in het plangebied voorkomen.

Aangezien op voorhand de aanwezigheid van vleermuizen werd verwacht, is er tevens een nader onderzoek naar het voorkomen van vleermuizen uitgevoerd.

Deze resultaten kunnen dienst doen bij de onderbouwing van de eventuele ontheffingsaanvraag ex artikel 75 in het kader van de Flora- en faunawet.

De quick scan betreft geen volledige veldinventarisatie. De quick scan is een momentopname op basis van best professional judgement en kan slechts in beperkte mate uitsluitsel geven over de afwezigheid van soorten. Een veldinventarisatie omvat verscheidene opnamerondes die seizoensgebonden zijn en volgens standaardmethoden worden uitgevoerd.

2. Wettelijk kader

In dit hoofdstuk wordt in het kort het wettelijk kader en de toepassing op ruimtelijke ontwikkelingen beschreven. Bij de bescherming van natuur in Nederland wordt onderscheid gemaakt tussen soortenbescherming en gebiedsbescherming. De soortbescherming is geregeld in de Flora- en faunawet en de gebiedsbescherming in de Natuurbeschermingswet.

2.1 Flora- en Faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet vormt het wettelijke kader voor bepalingen die voorheen in verschillende wetten waren opgenomen, zoals de Vogelwet, de Jachtwet, de Wet bedreigde uitheemse diersoorten en een deel van de Natuurbeschermingswet (soortbescherming). Tevens is de Flora- en faunawet het nationale wettelijke kader waarin de bepalingen van EU-richtlijnen op het gebied van natuurbescherming (soorten) is omgezet naar nationaal recht. Doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de planten- en diersoorten die in het wild voorkomen. Hiertoe is een groot aantal plant- en diersoorten beschermd. In principe mogen er geen handelingen worden uitgevoerd die schadelijk zijn voor de soort. Van de verbodsbepalingen is onder bepaalde voorwaarden een ontheffing mogelijk. Voor alle soorten geldt er een 'zorgplicht': een ieder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende planten en dieren.

Verbodsbepalingen volgens de Flora- en faunawet

- Artikel 8:* Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9:* Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10:* Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11:* Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Daarnaast is *artikel 13* eventueel nog van belang in verband met verplaatsen van soorten. Het vervoeren en onder zich hebben van beschermde inheemse soorten is verboden.

Zorgplicht volgens de Flora- en faunawet

Artikel 2: 1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.

2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Algemene Maatregel van Bestuur

Om de werking van de Flora- en faunawet minder star te maken is middels een Algemene Maatregel van Bestuur de regelgeving rond de Flora- en faunawet aangepast. Het belangrijkste gevolg is dat de procedures bij ruimtelijke ingrepen en bij bestendig gebruik en beheer aanzienlijk eenvoudiger worden, aangezien voor de meest algemene soorten er een vrijstelling van de verbodsbepalingen komt (voor onder meer ruimtelijke ingrepen en bestendig gebruik en beheer). Bij het toepassen van de Flora- en faunawet wordt voortaan een onderscheid gemaakt in drie categorieën van beschermde soorten:

1. De algemene beschermde soorten waarvoor ten aanzien van activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en bestendig gebruik en beheer een vrijstelling zonder nadere voorwaarden geldt.
2. De bedreigde beschermde soorten: voor een aantal soorten planten en dieren geldt een strikter beschermingsregime. Omdat ze in Nederland als bedreigd worden beschouwd. Vrijstelling geldt als op basis van een goedgekeurde gedragscode wordt gewerkt. Ontheffing kan worden verleend als geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.
3. De strikt beschermde soorten: alle vogelsoorten alsmede plant- en diersoorten die vermeld staan in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn of bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen als bedreigde soorten (genoemd in Bijlage 1 van het betreffende besluit). Voor verstoring (met wezenlijke invloed) van deze soorten kan geen vrijstelling of ontheffing worden verkregen. Voor bestendig gebruik en beheer geldt ook voor deze soorten een vrijstelling ten aanzien van de verbodsbepalingen in artikelen 8, 9, 11 en 12, mits men werkt op basis van een door de minister goed gekeurde gedragscode. Voor het overtreden van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen is altijd een ontheffing op grond van artikel 75 van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Ontheffing kan alleen worden verleend als er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is, er sprake is van een in de wet genoemde reden van openbaar belang en er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

2.2 Natuurbeschermingswet 1998

De gebiedsbescherming in Nederland is geregeld in de Natuurbeschermingswet. De

Natuurbeschermingswet kent drie typen gebieden:

- Natura-2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijn)
- beschermde natuurmonumenten
- Gebieden die de Minister van LNV aanwijst ter uitvoering van verdragen of andere internationale verplichtingen (met uitzondering van verplichtingen op grond van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn), zoals Wetlands.

Om schade aan de natuurwaarden waarvoor Natura 2000-gebieden zijn aangewezen, te voorkomen, bepaalt de wet dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstoringseffect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000 gebieden.

Zowel projecten en andere handelingen in als buiten een Natura 2000-gebied kunnen vergunningsplichtig zijn; de wet kent namelijk de zogenaamde externe werking. Als een activiteit die buiten een beschermd gebied plaats zal vinden, negatieve gevolgen kan hebben voor dat gebied, moet deze beoordeeld worden. Hierbij moeten ook cumulatieve effecten worden betrokken. Dit kan betekenen dat een plan of handeling op zich geen significant effect veroorzaakt maar in combinatie met andere handelingen of plannen wel. Ook dan is een vergunning noodzakelijk.

Het bevoegd gezag voor de verlening van de Natuurbeschermingswetvergunning is Gedeputeerde Staten van de provincie waarin het Natura 2000-gebied ligt.

Er zijn een drietal situaties mogelijk:

- *Zeker geen negatief effect*

Geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet nodig

- *Mogelijk negatief effect maar zeker geen significant negatief effect*

Verslechterings- en verstoringstoets, afhankelijk van de uitkomst wordt al dan niet een vergunning verleend.

- *Kans op een significant negatief effect.*

Passende beoordeling (zwaardere procedure), Afhankelijk van de uitkomst wordt al dan niet een vergunning verleend. Aan deze vergunning (met eventuele voorschriften en beperkingen, bv. compensatie)

Bij een kans op negatieve effecten is het aan te raden om in een vroeg stadium met het bevoegd gezag te overleggen over de te volgen procedure.

3. Onderzoeksmethode en gebiedsbeschrijving

3.1 Onderzoeksmethode

3.1.1 Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek gaat uit van bestaande en beschikbare gegevens. Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen, is het Natuurloket op internet (www.natuurloket.nl) bezocht en zijn diverse verspreidingsatlassen van relevante soortengroepen geraadpleegd (zie literatuurlijst). Aan de hand van bestaande gegevens is bepaald welke beschermde soorten in en nabij het gebied zijn waargenomen en of het gebied of de omgeving aangewezen is als beschermd gebied.

3.1.2 Terreinbezoek

Het plangebied is in totaal 4 maal bezocht. Op 14 augustus 2008 is overdag de quick scan uitgevoerd. Tijdens de andere bezoeken hebben vleermuiscontroles plaatsgevonden. Tijdens de terreinbezoeken is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van pootafdrukken, nesten, hollen, uitwerpselen, haren, etc). Op basis van terreinkenmerken is beoordeeld of het terrein geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten.

3.1.3 Nader onderzoek vleermuizen: Methode

Om het plangebied te controleren op het gebruik van vleermuizen is het gebied 3 maal bezocht, op 14 juli, 11 augustus en 4 september 2008. Op deze manier is een grondig beeld verkregen van het gebruik van het plangebied door deze soortgroep.

Voor vleermuizen is er gedurende twee avonden (14 juli en 11 augustus) in de schemering tot in het donker met een batdetector geïnventariseerd. Voor de inventarisaties is gebruik gemaakt van een detector met time-expansion (Pettersson D240x). Hiermee kunnen vertraagde opnames worden gemaakt die eventueel geanalyseerd kunnen worden in het programma Batsound. Met name voor de soorten van het geslacht *Myotis* is dit noodzakelijk om tot een zekere determinatie te komen.

Omdat de dieren bij het uitvliegen meestal snel en rechtlijnig van de locatie vertrekken is de kans op missen aanwezig. Daarom is in de ochtenduren van 4 september een inspectie uitgevoerd om terugkerende dieren op te kunnen sporen. In de ochtenduren hebben vleermuizen de neiging om gedurende een half uur (afhankelijk van de soort) rondom de invliegopening te vliegen ("zwermen"). Hierbij gaan ze vaak even hangen bij de opening om

vervolgens weer een rondje te vliegen. Door dit gedrag zijn kolonies in de ochtenduren meestal het beste op te sporen.

3.2 Gebiedsbeschrijving

Het terrein is gelegen tussen Julianastraat, Ericssonstraat, Haansbergseweg en Middenweg (kaart 1). In het onderzoeksgebied zijn ook de aanliggende woningen aan de Middenweg en de woning op het perceel Julianastraat 34 (hoek Ericssonstraat) opgenomen. Bij de invulling van het terrein zullen deze woningen behouden blijven. Een deel van de bebouwing heeft een grote historische waarde en toont het grootschalige industriële verleden van de kern Rijen onmiddellijk na de Tweede wereldoorlog.

De hoofdbebouwing bestaat uit een meerlaagse stenen fabrieksgebouw in L-vorm. Deze is niet direct aan de Julianastraat gelegen, maar is wat terug op het terrein. Het hoofdlichaam van de fabriek uit 1947 telt aan de westzijde (zijde langs de Julianastraat) vier bouwlagen, de noordvleugel (zijde Middenweg) telt vijf bouwlagen. Ook bevindt zich, aan de Julianastraat, nog de conciërgewoning met 2 bouwlagen op het terrein.

Aan de achterzijde van het hoge fabrieksgebouw (geredeneerd vanuit de Julianastraat) zijn lagere fabrieksdelen, bestaande uit één bouwlaag, en enkele schuren aanwezig.

Binnen het plangebied is groen sterk aanwezig aan de zijde van de Julianastraat. Deze bestaat voornamelijk uit struik en boomopstanden langs de paden of pleinen. Ook aan de oost- en zuidzijde op het terrein is een groenwal aanwezig. Aan de oostzijde, achter de lagere fabrieksdelen (grenzend aan de Haansbergseweg), is een weiland gelegen. Op het moment wordt deze begraasd door ‘tamme’ damherten.

Aan de Julianastraat staan een tweetal monumentale, beschermingswaardige platanen staan. Ook staan er enkele grote robinia's en eiken op het terrein (naast de ingangspoort tegen het perceel van de woning Julianastraat 34). Daarnaast vormen de laanbeplantingen aan de Julianastraat (met lindes) en de Ericssonstraat (Inlandse eiken) samen met de groenwal aan de overzijde van de Julianastraat voor een groene entree van Rijen.

Het overgrote deel van het terrein heeft echter een stenig karakter met enkele houtopstanden aan de randen.

3.3 Voorgenomen ingreep

De effecten op beschermde soorten zijn beoordeeld op basis van de voorgenomen ingreep. Het de bedoeling om dit terrein, inclusief de bijzondere bebouwing, tot woningbouwlocatie te herontwikkelen. Andere functies worden op voorhand niet uitgesloten. Hiervoor zullen enkele panden gesloopt of gerenoveerd moeten worden. Het oude fabriekspand zal gerenoveerd worden.

Kaart 1: Ligging plangebied in de bebouwde kom van Rijen (plangebied bevindt zich binnen rode omlijning).

Het meerlaagse oude fabrieksgebouw met aan de voorzijde de conciërgewoning, gelegen aan de Julianastraat

Impressie van het plangebied en het omliggend groen

4. Resultaten

4.1 Bronnenonderzoek

4.1.1 Beschermde gebieden

Het plangebied is of maakt geen deel uit van een gebied dat is beschermd middels de Natuurbeschermingswet. Wel liggen er binnen een straal van 5 kilometer gebieden die zijn aangeduid als Ecologische Hoofdstructuur. Het onderzoeksgebied ligt echter in de bebouwde kom van Rijen zodat er geen effecten zijn te verwachten op beschermde gebieden (externe werking).

4.1.2 Beschermde soorten in het plangebied zelf en in de directe omgeving

Het onderzoeksterrein ligt voor 95 % in kilometerhok: x: 123/ y: 399

Een eerste indruk van mogelijk aanwezige beschermde soorten geeft het Natuurloket (www.Natuurloket.nl zie tabel 4.1).

Tabel 4.1 *Rapportage Natuurloket voor kilometerhok x: 123/ y: 399*
(FF = Flora -en faunawet (categorieën 1, 2, 3); H/V = Habitatrichtlijn / Vogelrichtlijn; RL = Rode lijst).(Natuurloket, 22 mei 2008)

Soortgroep	FF1	FF2/3	H/V	RL	Volledigheid	Detail	Actualiteit
Vaatplanten	1				Slecht		1975-1990
Mossen	n.v.t.	n.v.t.			Redelijk		1996-2006
Korstmossen	n.v.t.	n.v.t.			Niet		1991-2006
Paddenstoelen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.		Niet		1991-2006
Zoogdieren					Niet		1996-2006
Broedvogels					Niet		1995-2006
Watervogels		4		n.v.t.	Redelijk	0%	96/97-03/04
Reptielen					Niet		1992-2006
Amfibieën					Niet		1992-2006
Vissen					Niet		1992-2006
Dagvlinders					Redelijk	51-100%	1995-2006
Nachtvlinders	n.v.t.	n.v.t.		n.v.t.	Niet		1980-2006
Libellen					Redelijk		1992-2006
Sprinkhanen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.		Niet		1992-2006
Overige ongewervelden					Niet		1992-2006

Deze gegevens moeten op de juiste manier geïnterpreteerd worden. Het plangebied omvat slechts een deel van het kilometerhok, de gegevens geven niet meer aan dan de soorten die in de directe omgeving aangetroffen zijn. Over het algemeen geldt dat deze gegevens zeker niet volledig zijn.

Het Natuurloket geeft aan dat de meeste soortgroepen niet, slecht of redelijk zijn onderzocht.

De gegevens uit de verschillende verspreidingsatlassen geven een indicatie van de soorten die in de omgeving voorkomen. Hierbij kan als kanttekening geplaatst worden dat het veelal gaat om oudere (vaak verouderde) gegevens. Het beeld van verspreidingsatlassen is voor veel soortgroepen niet volledig.

De meeste atlassen gaan uit van gegevens die op uurhok (5 x 5 km) zijn verzameld. Het onderzoeksgebied vormt slechts enkele procenten van het oppervlak van het uurhok. Kortom met de verspreidingsgegevens uit de diverse atlassen zou een beeld worden gegeven kunnen worden van de onderzoekslocatie maar dit beeld heeft gelet op de beperkte omvang van de onderzoekslocatie geen toegevoegde waarde voor het onderzoek.

4.2 Veldonderzoek

Het veldonderzoek voor de quick scan heeft plaatsgevonden op 14 augustus 2008. Hierbij is vooral de interpretatie van het mogelijk voorkomen van soorten aan de hand van het biotoop bepalend geweest. Gezien de aard van het terrein (bebouwd, grotendeels verhard) en de ligging van het gebouw in de bebouwde kom van Wijchen, is het plangebied voor de meeste soortgroepen niet geschikt.

4.2.1 Flora

Het terrein is grotendeels verhard of bebouwd en daardoor voor de meeste soorten ongeschikt. Rondom het gebouw en de pleinen liggen verschillende groene stroken. Hier gaat het voornamelijk om gecultiveerde soorten en algemene soorten die veel in tuinen voorkomen.

Van bomen en struiken staan er o.a. cipressen, zoete kers, platanen, esdoorns, populieren en vogelkers. Hier zijn geen beschermde planten aangetroffen of te verwachten.

Aan de achterzijde is een grasveld gelegen wat begraasd wordt door herten. Dit gedeelte bestaan voornamelijk uit gras met boerenwormkruid en jacobskruiskruid. Dit zijn geen beschermde soorten.

Aan de voorzijde van het terrein aan de Julianastraat staan 2 noemenswaardige monumentale platanen.

4.2.2 Reptielen

Merendeel van het terrein is bebouwd, verhard of weiland. Het terrein ligt midden in de bebouwde kom van Rijen. Voor alle soorten reptielen wordt het terrein daarom ongeschikt geacht.

4.2.3 Amfibieën

Ook voor amfibieën is het terrein grotendeels ongeschikt. Er is geen geschikt voortplantingswater aanwezig in het plangebied zelf. Daarnaast is er weinig geschikt landbiotoop aanwezig doordat het terrein grotendeels verhard is. Een algemene soort als gewone pad of de bruine kikker is niet uit te sluiten maar het terrein zal voor deze soorten geen bijzondere betekenis hebben. Andere soorten zijn niet aangetroffen of te verwachten.

4.2.4 Vissen

Er is geen water aanwezig op het terrein, derhalve zijn er ook geen vissen aanwezig.

4.2.5 Zoogdieren

Huismuis en de bruine rat kunnen in de gebouwen aanwezig zijn. Deze soorten zijn echter niet beschermd. Verspreid over het gebied zijn verschillende rommelige hoekjes waargenomen. Hier kunnen zich verschillende diersoorten onder schuilhouden. De egel is aangetroffen in het plangebied. De mol, de huisspitsmuis, veldmuis en bunzing komen er mogelijk voor. Er zijn geen daadwerkelijke sporen gevonden maar het terrein is geschikt voor deze soorten.

Voor de steenmarter is het terrein geschikt. Er zijn echter geen sporen van daadwerkelijk gebruik aangetroffen. Er is gezocht naar latrines, prooiresten en andere bewoningssporen. Deze soort wordt dus niet verwacht in het plangebied

Vleermuizen

Het hoofdgebouw zelf is potentieel geschikt voor vleermuizen. Vleermuizen voornamelijk gebouwbewonende soorten kunnen vaste verblijfplaatsen hebben in de spouw van gebouwen, op zolders of achter gevelbetimmering. Gebouwbewonende vleermuizen zijn o.a. de gewone dwergvleermuis, de laatvlieger, gewone grootoorvleermuis en de meervleermuis.

Tijdens de quick scan is er zorgvuldig gekeken naar mogelijke schuilplekken voor vleermuizen die als een vaste verblijfplaats kunnen dienen. Er werd geconcludeerd dat het

plangebied geschikt is voor vleermuizen. Daarom is er nader onderzoek naar deze soort uitgevoerd. Hiervoor is het plangebied 3 maal bezocht.

In de avonduren is er twee maal gecontroleerd en in de ochtend eenmaal op de aanwezigheid van vleermuizen met een baddetector (type Pettersson D240x).

Tijdens de avondcontrole zijn er een aantal gewone dwergvleermuizen waargenomen. Deze waren voornamelijk aan het foerageren op het plein voor de conciërgewoning. Aan de oostkant (achterkant) en de zuidkant zijn sporadisch gewone dwergvleermuizen waargenomen. Na 22.40 zijn er geen waarnemingen meer gedaan.

Andere soorten die zijn waargenomen tijdens de avondcontroles zijn laatvlieger en rosse vleermuis. Een viertal laatvliegers is waargenomen. Deze waren ook aan het foerageren op het plein voor de conciërgewoning. Daarnaast is een rosse vleermuis waargenomen. Deze kwam op grote hoogte overgevlogen en was waarschijnlijk op weg van zijn verblijfplaats naar zijn foerageergebied en maakte dus geen gebruik van het plangebied zelf.

Er zijn echter geen dieren waargenomen die uit de gebouwen kwamen in de avonduren.

Tijdens de ochtendcontrole is gecontroleerd of de dieren niet aan het zwermen waren voor de gebouwen. Tijdens de ochtendcontrole is het mogelijk de juiste locatie van de verblijfplaats van vleermuizen waar te nemen. Vleermuizen hebben namelijk de gewoonte om voor de ingang rond te zwermen voordat ze binnentreden. Wederom waren er gewone dwergvleermuizen gezien maar er kon niet worden vastgesteld of de dieren het gebouw binnen gingen.

Er zijn geen zwermende dieren geconstateerd in het plangebied.

Ook zijn geen vleermuiskeutels of andere sporen waargenomen in het gebied die er op duiden dat het plangebied gebruikt wordt door vleermuizen als vaste verblijfplaats.

4.2.6 *Vogels*

Er zijn geen waarnemingen gedaan van broedvogels of nesten in of tegen het gebouw. De beplanting rondom het gebouw kan aan enkele (algemene) soorten nestgelegenheid bieden. Zoals turkse tortels, houtduiven, merels en kleine zangvogels

4.2.7 *Overige beschermde soorten*

Er zijn geen andere beschermde soorten waargenomen of te verwachten.

6. Conclusies en aanbevelingen

6.1 Volledigheid van het onderzoek

Het beeld dat uit het onderzoek is gekomen, vormt voor de alle soortgroepen voldoende basis om gefundeerde uitspraken te doen over de gevolgen van de voorgenomen ingreep voor beschermde soorten en gebieden. Speciaal voor vleermuizen is naast de quickscan onderzoek gedaan naar mogelijke verblijfplaatsen van deze dieren.

6.2 Conclusies & ontheffingen

Het onderzoeksterrein ligt in aan de Julianalaan te Rijen. Er liggen geen beschermde gebieden in de directe omgeving van het plangebied. De voorgenomen ingreep zal daarom geen negatieve effecten hebben op beschermde gebieden.

Er zijn een aantal beschermde soorten te verwachten of aangetroffen die vallen onder categorie 1 van de Flora- en faunawet. Voor dit type ingreep geldt voor deze soorten een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen. Een ontheffing is niet noodzakelijk. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht.

De soorten die vallen onder deze categorie zijn: gewone pad, bruine kikker, mol, egel, huisspitsmuis en veldmuis.

Bunzing is op grond van het terrein mogelijk maar er is geen enkele aanwijzing gevonden dat de soort ook daadwerkelijk aanwezig is. Ook deze soort valt onder categorie 1 van de Flora- en faunawet.

Huismuis en bruine rat kunnen voorkomen maar zijn niet beschermd.

Er komen op het terrein enkele vleermuizen voor. De rosse vleermuis is wel waargenomen maar vloog alleen over en had geen binding met het terrein.

De gewone dwergvleermuis en de laatvlieger zijn gebouwbewonende soorten. Deze dieren zijn wel op het terrein aangetroffen maar alleen jagend. Er is uitvoerig onderzoek gedaan om vast te stellen of de dieren van de gebouwen zelf gebruik maken. Dit bleek niet het geval te zijn. De voorgenomen ingreep zal daarom geen verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden zodat ook voor deze soorten geen ontheffing noodzakelijk is.

In de beplanting rondom het gebouw zelf zijn broedvogels hoogst waarschijnlijk aanwezig. Broedende vogels en hun nesten zijn beschermd. Overtredingen van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet zijn te voorkomen door buiten het broedseizoen te kappen of te slopen.

Literatuur

- Atlas van de Nederlandse vleermuizen; H. Limpens, K. Mostert en W. Bongers, KNNV 1997
 - www.natuurloket.nl
 - Rode Lijst Nederlandse broedvogels; Vogelbescherming Nederland 2004
 - Veldgids diersporen. Annemarie van Diepenbeek KNNV Uitgeverij, Utrecht 1999
 - Zoogdieren van West-Europa. Rogier Lange et al. KNNV Uitgeverij in samenwerking met de VZZ, Utrecht 1994.
 - Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Broekhuizen, S. e.a. KNNV Uitgeverij, Utrecht 1992
 - SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000. – Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
 - Bergmans, W. & A. Zuiderwijk, 1986. Atlas van Nederlandse amfibieën en reptielen en hun bedreiging. Vijfde herpetogeografische verslag. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
 - www.minlnv.nl
-